Түркістан облысы денсаулық сақтау басқармасының « Жансая» облыстық балалар оңалту орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік комуналдық кәсіпорынының 2023 жылғы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау бойынша талдамалық анықтама

Кентау қаласы **21.07.2023жыл**

Кіріспе бөлім:

1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі-ішкі талдау) жүргізу негіздеме:

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы 410-V ҚРЗ заңы;

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағадаларын бекіту туралы » 16.01.2023 жылғы №21 бұйрығы;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы талдау жүргізу «Жансая» облыстық балалар оңалту орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік комуналдық кәсіпорынының басшысының міндетін атқарушы Бауыржан Әбдімәлікұлы Әбдімәліктің 14.06.2023 жылғы № 79 н/қ бұйрығымен бекітілген жұмысшы топ: кәсіпорын басшысының емдеу ісі жөніндегі орынбасары М.П. Байжуматова, кәсіподақ төрайымы К.Т. Абиханова, кәсіпорынның бас бухгалтері міндетін уақытша атқарушы Э.О. Бекназарова, кәсіпорынның мамандар бөлім инспекторы Г.Н. Балабиева, кәсіпорынның мемлекеттік сатып алу есепшісі Қ. Уытовпен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ішкі талдау жүргізілді.

Мемлекеттік орган ережесіне сәйкес, «Жансая» облыстық балалар оңалту орталығы» ШЖҚ МКК-ның қызметіне және оган байланысты нормативті-құқықтық актілеріне сәйкес мына қызметтер талданды:

Шығарылған бұйрық, хаттама, анықтама, акт, хат рәсімдеулері Қазақстан Республикасы Үкіметінің « Мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда құжаттама жасау, құжаттаманы басқару және электрондық құжат айналымы жүйелерін пайдалану қағидаларын бекіту туралы » 2018 жылғы 31 қазандағы №703 қаулының талаптары туралы.

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410- V ЗКР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» заңы туралы.

2.Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдаудың бағыты.

1)Кәсіпорынға бөлінген бюджет қаражатын және мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізу бойынша;

2) Персоналды басқару, соның ішінде кадрлардың ауысуы, қабылдануы;

3) Мүдделер қақтығысын реттеу;

4) Бақылау функцияларын іске асыру;

Есептік талдау кезеңі: 2023 жылғы І –ші жарты жылдық кезеңі;

Ішкі талдау жүргізу мерзімі : 23.06.2023 – 07.08.2023 ж.

(14.06.2023 жылғы№ 79н/қ бұйрығының № 2 қосымшадағы, ішкі талдау бойынша іс-шара жоспарына сәйкес)

1. Кәсіпорынға бөлінген бюджет қаражатын және мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізу бойынша:

Кәсіпорынға бөлінген бюджет қаражатын жұмсау жөніндегі ақпараттың ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында жұмыстарды, тауарларды, қызметтерді мемлекеттік сатып алу рәсімдерін өткізу бойынша, заңға сай жылдық жоспар бекітіліп, электрондық веб-порталда жарияланады. Осыған орай, барлық мемлекеттік сатып алулар, бекітілген жылдық жоспарға сай жүзеге асырылады. Өткізілетін мемлекеттік сатып алулардың барлық тәсілдері, сондай-ақ конкурстық құжаттамалар, сатып алуды жүзеге асыру туралы хабарландырулар, конкурсқа қатысуға өтінімді ашу, конкурс тәсілімен мемлекеттік сатып алу қорытындылары туралы хаттамалар Қазақстан Республикасының бірыңғай мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы ашық өткізіледі.

Кәсіпорында негізгі қызметін жүргізу мақсатында есепті мерзімде 93 мемлекеттік сатып алу жұмысы Заңға сәйкес өткізілді.

Талдау нәтижелері бойынша сыбайлас құқық бұзушылықтар жасауға мүмкіндік туғызатын дискрециялық өкілеттітер анықталған жоқ.

Ұсыным:

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы «Мемлекеттік сатып алу туралы» № 434-V Заңының 39-бап 3-тармақ 45) тармақшасын негізге алып оқу семинарларды бір көзден келісім шартқа отыруға мүнкіншілік болмай отыр.

Себебі:«Мемлекеттік сатып алу туралы» № 434-V Заңында 41 баптың 1-тармағына сәйкес, осы Заңның 39-бабының3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу

арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады делінген.

Сол себепті сатып алу өткізуге тура келеді, алайда сатып алу рәсімдері ұзақ уақыт алып қаржы уақытылы игерілмеу қауіпі бар.

Атап айтсақ баға ұсыныстары арқылы сатып алу өткізген жағдайда;

- Хабарландыру 5 жұмыс күн порталда тұрады;
- Қорытынды шыққаннан кейін келісім шарт өнім берушіге жіберіледі;
- Өнім беруші 5 күн ішінде келісім береді;
- Келісім шартқа қол қойып өнім берушіге жіберіледі;
- Өнім беруші 3 жұмыс күні ішінде қол қояды.

Келісім шарттың орындалуын қамтамасыз ету үшін 3 % төлеуге берілетін уақыт 10 жұмыс күн, ол кезде 3 % құймаса тағы 2 жұмыс күн уақыт беріледі. Өнім беруші 3 % төлемесе екінші өнім берушіге жіберіледі келісім шарт ол жақтада осындай уақыт алады.

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы «Мемлекеттік сатып алу туралы» № 434-V Заңының41-бабының 4-тармағына сәйкес, Мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру туралы шешімді тапсырыс берушінің бірінші басшысы не оның міндетін атқаратын адам өкілеттіктерін жүзеге асыратын өзге лауазымды адам қабылдайды.

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы «Мемлекеттік сатып алу туралы» № 434-V Заңының41-бабының 5-тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алу осы Заңның 4-бабының 1) тармақшасында көзделген мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаты сақтала отырып жүзеге асырылады.

Жоғарыда көрсетілген заң талаптарын негізге алып сатып алуға мүмкіншілік болмаған жағдайда, бір көзден келісім шартқа тұруға ықпал жасалыну қажет.

2. Персоналды басқару, соның ішінде кадрлардың ауысуы, қабылдануы:

Кәсіпорынның штаттық кестесі 177,75 болып бекітілген. Оның ішінде дәрігерлер саны- 18,25; қоғамдық денсаулық мамандары -2,75; орта буын мейіргерлері -58,25; кіші мейіргерлер -37,0; педагогтар (Логопед, дефектолог, психолог, монтессори мамандары, тәрбиешілер) -29,0; әкімшілік - 9,0; шаруашылық бөлім қызметкерлері -23,5. Бос лауазым 2 дәрігер (1 невролог, 1 педиатр), enbek.kz порталына қойылған, Тоқсандық СУР есебінде

көрсетілген. Бүгінгі таңда 159 қызметкер жұмыс атқаруда, жүктілікке және бала күтіміндегі ақысыз демалысындағы қызметкерлердің орнына , уақытша жұмысқа қабылдау еңбекпен қамтамасыз ету орталығының жолдамасымен және біліктілігін тексеру, кәсіпорынның басшысының 05.01.2023 жылғы № 07 н/қ бұйрығымен бекітілген (Жұмысқа қабылдау кезінде қызметкерлердің біліктілігін бағалау) коммиссиясышешімімен қабылдануда.

Түркістан Облысының денсаулық сақтау басқармасына қарасты медициналық мекемелері медицина қызметкерлерін жұмысқа қабылдау2023 жылдың **1 сәуірінен бастап**цифрландырылған мемлекеттік қызметтер көрсету «**Jumys SmartNation» порталы арқылы**конкурстық іріктеу және жұмысқа қабылдау іске асырылған болатын.

«Jumys SmartNation» порталында конкурстық іріктеу және жұмысқа қабылдау 2 кезеңді қамтиды:

Медициналық мекеме бос орын туралы enbek.kz сайтына хабарландыру жариялайды, хабарландырудағы мекен жай бойынша үміткер өз құжаттарын «**Jumys SmartNation» порталына** жүктейді. Портал автоматты түрде құжаттар жүктелген соң тестілеу күнін белгілейді.
1 кезең: тестілеу - үміткердің білім деңгейін анықтауға мүмкіндік береді, тесті өту мәресі 60% кем болмауы тиіс.
2 кезең: тесттен өткен үміткер әңгімелесу кезеңінде, тәжірбиелік дағдыларын көрсетуге мүмкіндік алады.
Бұл процесс жоғарғы бәсекелестікке ие орта буын медициналық қызметкерлерінің жұмысқа орналасу барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелін реттейтін бірде бір құралы болып табылады. Алайда, қазіргі таңда портал арқылы үміткерлерді қабылдау техникалық себептермен тоқтатылған. Мамандардың ішкі ауысуы, міндетін жүктеу жариялаумен және басшының орынбасарымен, бөлім меңгерушілерінің өндірістік қажеттілікке байланысты мәлімдемелеріменжүзеге асырылады.

Қызметкерлер лауазымдарына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес қызмет атқарады.

Жұмысшы топпен туыстық немесе басқада қатынастары бойынша ішкі талдау барысында, теріс өкілеттіктер мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыратын бұзушылықтар орын алмаған.

Кәсіпорын басшысымен, басшының орынбасарының азаматтарды жеке мәселелерімен қабылдау күндерінің кестесі бекітілген және сол кестеге сәйкес қабылдау жүргізілуде.

Кәсіпорын ғимаратында Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметкерлерінің Ар-намыс кодексінің мәтіні және көрнекті түрде «Азаматтардың арыз-шағымдарын қалдыруға арналған жәшік» орнатылған.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының бірінші орынбасары генерал-майор Д.Малаховтың **2023 жылғы 17 тамыздағы №3-3-2/7159-И** санды хатына сәйкес Түркістан облысы денсаулық сақтау басқармасының "Жансая" облыстық балалар оңалту орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары, міндеттері «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасымен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы №ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығының негізінде әзірленетіндігін және кәсіпорын басшыларының лауазымдық нұсқаулықтары осы нормативті-құқықты актіге сәйкес келетіндігін хабарлаймыз.

3.Мүдделер қақтығысын реттеу:

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы .410-V ҚРЗ заңына, Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрінің медицина және фармацевтика қызметкерлерінің Ар-намыс туралы кодексі 2020 жылғы 23 желтоқсан №319 бұйрығына,Қазақстан Республикасы Еңбек кодексіне және кәсіпорынның мүдделерқақтығысын реттеу жөніндегі ережесіне сәйкес жүргізілуде.
Кәсіпорында мүдделер қақтығысы орын алмаған, сыбайлас жемқорлықтың көріністері осы ішкі талдау жүргізу мерзімінде байқалмады.

Мемлекеттік сатып алу бойынша:

Кәсіпорынның "Social-i International Kazakhstan" ЖШС-мен түзген № 010840002383/220129/00 2022-09-16 келісім шартының «Шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілі» арқылы жасалғаны анықталды. Келісім шарт сомасы 80000,0 теңгені құрады.

Аталған келісімшарт мемлекеттік сатып алу заңның *(1-тармағының 41-бап, Осы Заңның 39-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады)* бұзуда.

Шешу мәселесі: Ұйымдастырушы аталған сатып алуды Заңның 1-тармағының 41-бабына және 4-бапқа сәйкес бәсекелестік ортада жүргізуге міндеттеледі.

Кәсіпорынның "Южно-Казахстанская медицинская академия» АҚ-мен түзген №010840002383/220128/00 2022-09-20 келісім шартының «Шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілі» арқылы жасалғаны анықталды. Келісім шарт сомасы 42000,0 теңгені құрады.

Аталған келісімшарт мемлекеттік сатып алу заңның *(1-тармағының 41-бап, Осы Заңның 39-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады)* бұзуда.

Шешу мәселесі: Ұйымдастырушы аталған сатып алуды Заңның 1-тармағының 41-бабына және 4-бапқа сәйкес бәсекелестік ортада жүргізуге міндеттеледі.

Кәсіпорынның "MEDsmart" ЖШС-мен түзген №010840002383/220124/00 2022-08-23 келісім шартының «Шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілі» арқылы жасалғаны анықталды. Келісім шарт сомасы 200000,0 теңгені құрады.

Аталған келісімшарт мемлекеттік сатып алу заңның *(1-тармағының 41-бап, Осы Заңның 39-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады)* бұзуда.

Шешу мәселесі: Ұйымдастырушы аталған сатып алуды Заңның 1-тармағының 41-бабына және 4-бапқа сәйкес бәсекелестік ортада жүргізуге міндеттеледі.

Кәсіпорынның "Стандарт ЛК" ЖШС-мен түзген №010840002383/220110/00 2022-07-16 келісім шартының «Шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілі» арқылы жасалғаны анықталды. Келісім шарт сомасы 100000,0 теңгені құрады.

Аталған келісімшарт мемлекеттік сатып алу заңның *(1-тармағының 41-бап, Осы Заңның 39-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді осы Заңның 13-бабы 1-тармағының 1), 2), 3), 5) және 6) тармақшаларында көрсетілген өзге де тәсілдермен сатып алу мүмкін болмаған айрықша жағдайларда жүзеге асырылады)* бұзуда.

Шешу мәселесі:Ұйымдастырушы аталған сатып алуды Заңның 1-тармағының 41-бабына және 4-бапқа сәйкес бәсекелестік ортада жүргізуге міндеттеледі.

««Жансая» облыстық балалар оңалту орталығы»» ШЖҚ МКК сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау қорытындысы бойынша ұсынады:

1. «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 39 бап 3 тармақ 45) тармақшасын негізге алып оқу, біліктілігін артыру семинарларды бір көзден келісім шартқа отыруға мүмкіншіліін беру жолдары;
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл заңнамасы бойынша құқықтық жаппай оқытуды ұйымдастыру;
3. Сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру бойынша жұмыстарды жалғастыру;
4. Қолданыстағы заңнама нормаларын түсіндіре отырып жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау кезінде заңдылықты қамтамасыз ету;

Жұмыс тобының мүшелері:

М.Байжуматова________________

К. Абиханова________________

Г. Балабиева________________

Э. Бекназарова________________

Қ.Уытов________________